

Ομιλία του Κοσμήτορα της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών στην τελετή απονομής Διπλωμάτων της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών των αποφοίτων του 2013

Κύριε πρύτανη, κύριοι αναπληρωτές πρύτανη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αγαπητοί μας απόφοιτοι, αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες, αγαπητοί γονείς και συγγενείς των παιδιών μας,

Η σημερινή μέρα είναι μέρα χαράς για όλους μας. Σε λίγο οι νέοι μας απόφοιτοι θα πάρουν το δίπλωμά τους. Ένα ισχυρό δίπλωμα με διπλό συμβολισμό, ενός τέλους και μιας αρχής. Το τέλος αντανακλά το επιστέγασμα μιας κοπιαστικής πολυετούς προσπάθειας, μιας προσπάθειας ζωής, αρχικά για την εισαγωγή σε μια δύσκολη Σχολή και στη συνέχεια για την επιτυχή ολοκλήρωση των απαιτητικών σπουδών σ' αυτή. Αλλά το δίπλωμα σηματοδοτεί και την αρχή της επαγγελματικής ζωής, που ελπίζω και εύχομαι να είναι δημιουργική για όλους τους αποφοίτους μας και να συμβάλει θετικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας, και έξω απ' αυτήν.

Στο όχι μακρινό παρελθόν, το δίπλωμα της Σχολής μας εξασφάλιζε άμεση εύρεση εργασίας. Δυστυχώς η κρίση που μαστίζει τη χώρα εδώ και μια πενταετία, μια κρίση που μεταξύ άλλων αύξησε το ποσοστό ανεργίας στις νέες ηλικίες στο 58% κατά μέσο όρο, δεν έχει αφήσει ανεπηρέαστους και τους αποφοίτους μας.

Αλλά και η ίδια η Σχολή έχει επηρεαστεί αρνητικά. Το καθηγητικό προσωπικό μειώνεται αριθμητικά και δεν ανανεώνεται ηλικιακά. Μόνο το 2014 ακυρώθηκαν σχεδόν 20 προκηρύξεις θέσεων καθηγητών που έχουν κενωθεί από συνταξιοδοτήσεις. Συνολικά η Σχολή αριθμεί πάνω από 40 κενές θέσεις διδασκόντων. Επίσης, με το μέτρο της διαθεσιμότητας υπαλλήλων αποδεκατίστηκε το διοικητικό προσωπικό της Σχολής. Ο προϋπολογισμός έχει μειωθεί κατά 90% σε σχέση με τα επίπεδα πριν μια πενταετία, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε πια να συντηρούμε και να διατηρούμε σε ποιοτικό επίπεδο τις εγκαταστάσεις μας. Αλλά χειρότερες είναι οι επιπτώσεις στο θεσμικό επίπεδο: Η αποκληθείσα «μεταρρύθμιση» της ανώτατης εκπαίδευσης επέτεινε τα προβλήματα και δημιούργησε αστάθεια και συχνά χάος στις ακαδημαϊκές λειτουργίες μας. Τέλος, με το σύστημα των μαζικών μετεγγραφών, φέτος υπερδιπλασιάστηκε ο αριθμός των εισαγόμενων φοιτητών, σε σχέση με αυτόν των κανονικά εγγραφόμενων με το σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων, ο οποίος ήδη υπερέβαινε τις δυνατότητες της Σχολής.

Παρόλα αυτά, η Σχολή όχι μόνο εξακολουθεί να στέκεται, αλλά βελτιώνει τη διεθνή αναγνώρισή της και τη θέση της στις διεθνείς κατατάξεις. Σύμφωνα με τον έγκυρο οργανισμό QS, το 2014 κατατάχθηκε συνολικά έβδομη μεταξύ των Ευρωπαϊκών Σχολών Πολιτικών Μηχανικών και ειδικότερα πρώτη σύμφωνα με το κριτήριο που σχετίζεται με την αναγνώριση του ερευνητικού έργου μας. Καμιά άλλη από τις Ανώτατες Σχολές της χώρας δεν έχει παρόμοιες επιδόσεις. Είμαστε περήφανοι γι' αυτή την περγαμηνή, που δείχνει πως κάνουμε το καθήκον μας με συνέπεια στην ιστορία της Σχολής, της αρχαιότερης Σχολής Μηχανικών της χώρας που ιδρύθηκε το 1887.

Μοιάζει αξιοπερίεργο το να καταφέρνουμε να έχουμε αυτή τη θέση μέσα στο σκυθρωπό τοπίο της πολύπλευρης κρίσης. Μια θέση που, θα τολμούσα να πω, η ελληνική κοινωνία θα μπορούσε να τη δει σα φάρο για την έξοδο από την κρίση. Δεν ισχυρίζομαι πως δεν υπάρχουν στραβά στη Σχολή μας —άλλωστε πώς θα μπορούσα, αφού οι απόφοιτοί μας ξέρουν καλά τα στραβά μας, ίσως καλύτερα και από μένα. Αντικειμενικά, ωστόσο, τα θετικά μας υπερτερούν των αρνητικών και αυτό μας κάνει μια νησίδα θετικής, ίσως και υπερθετικής, δράσης στην Ελλάδα της κρίσης. Αξιολογώντας τη θετική μας δράση η ελληνική πολιτεία θα έπρεπε να την ενισχύσει, αλλά δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει σταθεί εμπόδιο.

Την εξήγηση στο παράδοξο του θετικού απολογισμού της Σχολής εν μέσω κρίσης μπορούμε να την αναζητήσουμε στον ανθρώπινο παράγοντα, τους καθηγητές, τους φοιτητές και τους απόφοιτους μας. Όπως προανέφερα, το ερευνητικό έργο των καθηγητών έχει δώσει στη Σχολή μας την πρώτη θέση, ως προς αυτό το κριτήριο, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ανάμεσα στις Σχολές Πολιτικών Μηχανικών. Παρόλο που οι μισθοί των καθηγητών έχουν μειωθεί κατά 40%, παρόλο που η αγορά εργασίας καθηγητών έχει διεθνοποιηθεί, παρόλο που πολλοί καθηγητές είχαν δελεαστικές προτάσεις να μετακινηθούν σε άλλες χώρες, όλοι επιμένουμε Ελληνικά. Κανείς δεν έφυγε, κανείς δεν μείωσε το επίπεδο της προσφοράς του. Αντίθετα, όλοι αυξήσαμε τις προσπάθειές μας προκειμένου να καλυφθούν οι ελλείψεις που προανέφερα.

Οι φοιτητές μας δεν έπεσαν στην παγίδα της απαξίωσης του πανεπιστημίου και των σπουδών τους, μια παγίδα που στο στήσιμό της δυστυχώς συμμετείχαν και πολλοί από τους ιθύνοντες της χώρας. Οι φοιτητές μας είναι πιο συνειδητοποιημένοι και πιο ώριμοι από πριν και κάνουν και αυτοί τη δουλειά τους με συνέπεια. Δικαιώνουν έτσι το δικό τους όνειρο αλλά και τις προσδοκίες των δικών τους. Δικαιώνουν τη φήμη της Σχολής μας στην ελληνική κοινωνία, αυτή που τους ενθάρρυνε να επιλέξουν τη Σχολή μας για να σπουδάσουν.

Πολλοί απόφοιτοί μας, στην δύσκολη αυτή συγκυρία, αντιμετώπισαν εργασιακά προβλήματα. Και πολλοί αντέδρασαν διευρύνοντας τα σύνορα των δραστηριοτήτων τους έξω απ' τη Ελλάδα. Είχαν, έτσι, την ευκαιρία να διαπιστώσουν ότι οι γνώσεις που πήραν από τη Σχολή, καθώς και οι δεξιότητές τους ήταν πολύ ικανοποιητικές σε απόλυτους όρους, αλλά και τους τοποθετούσαν πολύ ψηλά σε σχετικούς όρους, συγκριτικά με τους συναδέλφους τους από πανεπιστήμια άλλων χωρών. Απέκτησαν έτσι μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση οι ίδιοι, αλλά αυτό είχε και σημαντική θετική επίδραση για τη Σχολή: Διαφημίστηκε διεθνώς με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, όχι στη βάση επικοινωνιακών τεχνασμάτων, αλλά στη βάση της ουσίας, της αξίας των γνώσεων και δεξιοτήτων.

Αυτό το δρόμο της γνώσης, της δουλειάς, της άμιλλας και της αριστείας θα εξακολουθήσουμε να βαδίζουμε στη Σχολή μας. Δεν συμβιβάζομαστε με την μετριότητα, με την ισοπέδωση και με τον εξισωτισμό που τραβάει όλους μας προς τα κάτω. Επιζητούμε και εμπεδώνουμε την αξιοκρατία. Δεν συμφωνούμε με όσους αντιδιαστέλλουν την αξιοκρατία με τη δημοκρατία. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι τα δύο είναι άρρηκτα

συνδεδεμένα. Πιστεύουμε ότι η δημοκρατία έχει ως ουσιαστική προϋπόθεση την παιδεία, καθώς και ότι ένας λαός ώριμος και μέτοχος της παιδείας δίνει στους πιο άξιους και ικανούς τις ευθύνες που εκείνοι μπορούν να αναλάβουν πιο αποτελεσματικά, οδηγώντας έτσι όλη την κοινωνία στην πρόοδο.

Θα ήθελα να τελειώσω με μια παραίνεση προς τους πρωταγωνιστές της σημερινής μας γιορτής.

Αγαπητοί μας απόφοιτοι, αγαπητά μας πνευματικά παιδιά,

Σας καλώ να είστε έτοιμοι να αναλάβετε τις υψηλές ευθύνες που σας αναλογούν. Να είστε άξιοι επιστήμονες μηχανικοί, και να καλλιεργείτε τον επαγγελματισμό και τη συνέπεια. Να καλλιεργείτε τις σταθερές κοινωνικές και ηθικές αξίες, προτάσσοντας τες έναντι των πρόσκαιρων απολαβών. Και πάνω απ' όλα να είστε ανοιχτοί.

- Ανοιχτοί στη σκέψη αποφεύγοντας τον δογματισμό, τη ρετσέτα, την προσκόλληση σε στερεότυπα.
- Ανοιχτοί στην καινούργια γνώση και τις νέες ιδέες.
- Ανοιχτοί στις αλλαγές και τις ευκαιρίες που φέρνουν οι καιροί.
- Ανοιχτοί ως προς τους γεωγραφικούς ορίζοντες των επαγγελματικών σας δραστηριοτήτων.
- Ανοιχτοί στις προκλήσεις και τον τύπο των προβλημάτων που θα χειριστείτε. Μην ξεχνάτε ότι το αντικείμενο του Πολιτικού Μηχανικού δεν εξαντλείται στην οικοδομή. Γενικεύεται στην επίλυση προβλημάτων σχετικά με το φυσικό και δομημένο περιβάλλον, ενώ ο ορθολογισμός που διέπει τη μεθοδολογική προσέγγιση του μηχανικού έχει ακόμη ευρύτερο, σχεδόν καθολικό, πεδίο εφαρμογής.

Θερμά συγχαρητήρια και καλή συνέχεια!

Δημήτρης Κουτσογιάννης
Κοσμήτορας, Σχολή Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ
17-2-2015